

Халед Хосейни

Ловецът
на хвърчила

Халед Хосейни

**Ловецът
на хвърчила**

РОМАН

Превел от английски
ЛЮБОМИР НИКОЛОВ

ОБСИДИАН

KHALED HOSSEINI

THE KITE RUNNER

Copyright © 2003 TKR Publications, LLC

Afterword © 2023

All rights reserved

Превод © *Любомир Николов*
Худ. оформление © *Лиляна Дворянова*

ОБСИДИАН

София 2024

ISBN –978–954–769–567–2

*Тази книга е посветена
на Харис и Фарах,
които са светлината в очите ми,
и на децата на Афганистан.*

1

Декември 2001 г.

Станах това, което съм днес, на дванайсетгодишна възраст, в един студен и навъсен ден през зимата на 1975 г. Помня точния миг – как клечах зад порутената кирпичена стена и надничах към уличката край замръзвалата река. Беше много отдавна, но сега знам от опит колко погрешно е твърдението, че можем да погребем миналото. Защото заровим ли го, то винаги успява да изпълзи навън. Поглеждайки назад, осъзнавам, че вече цели двацет и шест години все надничам към онази безлюдна уличка.

Един ден миналото лято моят приятел Рахим хан ми се обади от Пакистан. Помоли ме да отида да го видя. Застанал в кухнята със слушалката до ухото, аз знаех, че отсреща не е само Рахим хан. Там беше собственото ми минало, пълно с неизкупени грехове. След края на разговора излязох да се поразходя край езерото Спрекълс в северния край на Голдън Гейт Парк. Слънчевите лъчи на ранния следобед искряха по водата, където плаваха десетки миниатюрни платноходки, тласкани от свежия бриз. Вдигнах очи и видях в небето да се реят две червени хвърчила с дълги сини опашки. Танцуваха високо над дърветата и вятърните мелници в западния край на парка, носеха се едно до друго като две очи, svelи взор към Сан Франциско – града, който днес наричам свой дом. И изведнъж гласът на Хасан прошепна в гла-

вата ми: *За теб и хиляда пъти*. Хасан със заешката устна, ловецът на хвърчила.

Седнах на пейката до една върба. Мислех си за нещо, което Рахим хан подхвърли в края на разговора, сякаш между другото: „Има начин отново да бъдем добри“. Гледах онези две хвърчила. Мислех си за Хасан. За *баба*¹. За Али. За Кабул. Мислех си за живота, който водех, преди зимата на 1975 г. да промени всичко. И да ме превърне в това, което съм днес.

2

Когато бяхме деца, двамата с Хасан често се катерехме на тополите покрай алеята пред бащината ми къща и дразняхме съседите, като пращяхме в домовете им слънчеви зайчета с парче счупено огледало. Седяхме с провесени боси крака един срещу друг на най-високите клони, а джобовете ни се издуваха от орехи и сушени черници. Прехвърляхме си огледалото от ръка на ръка, дъвчехме черници, замеряхме се с тях и се кикотехме през цялото време. И до днес виждам Хасан кацнал на онова дърво, а слънчевите лъчи пронизват листака и играят по почти идеално кръглото му лице като на китайска кукла, издялана от твърдо дърво. С широк плосък нос и тесни скосени очи като бамбукови листа, които в зависимост от светлината изглеждаха ту златисти, ту зелени или дори сапфиреносини. Още виждам малките му, ниско разположени уши и заострената брадичка, щръкнала като придатък, добавен по случаен каприз, след като всичко друго е било завършено. И устната, цепната малко вляво от средата – там, където китайският майстор бе изгървал длетото или просто от умора бе станал небрежен.

¹ Татко. – Б. пр.

Понякога увещавах Хасан да извади прашката и да стреля с орехи по еднооката немска овчарка на съседите. Той се опъваше, но щом го помолех много, не можеше да ми откаже. Хасан не ми отказваше нищо. А с прашката нямаше равен на себе си. Баща му Али редовно ни хващаше и се ядосваше, доколкото изобщо можеше да се ядоса толкова кротък човек като него. Заканваше ни се с пръст и ни махаше да слизаме от дървото. Прибираще огледалото и ни казваше каквото беше чул от майка си – че дяволът също хвърля слънчеви зайчета, за да разсейва молещите се мюсюлмани.

– И се смее, докато го прави – добавяше винаги той, гледайки навъсено сина си.

– Да, тате – мънкаше Хасан, забил поглед в земята.

Но никога не ме издаваше. Нито веднъж не каза, че и огледалото, и стрелбата с орехи по съседското куче са мои идеи.

Тополите ограждаха червената тухлена алея, която водеше към двукрила порта от ковано желязо. Отвъд портата алеята продължаваше през имението на баща ми. Къщата се намираще вляво от нея, а задният двор – в самия ѝ край.

Всички единодушно признаваха, че баща ми, моят *баба*, е построил най-красивата къща в „Уазир Акбар хан“ – нов и заможен квартал в северната част на Кабул. Някои дори я смятаха за най-красивата в целия град. Широко стълбище, опасно с розови храсти, водеше към просторната сграда с мраморни подове и големи прозорци. Мозаечни плочки със сложни шарки, избрани лично от *баба* в Исфахан, покриваха подовете на четирите бани. Златоткани гоблени, които той беше купил в Калкута, красяха стените; от сводестия таван висеше кристален полилей.

На горния етаж бяха моята спалня, стаята на *баба* и неговият кабинет, наричан още „пушалнята“, където винаги ухаеше на тютюн и канела. След като приключе с

вечерята, поднесена от Али, *баба* и неговите приятели си почиваха там на черните кожени кресла. Натъпкваха си лулите и обсъждаха трите си любими теми: политика, търговия, футбол. Понякога питах *баба* дали може да поседя с тях, но той заставаше на прага и казваше:

– Хайде, върви си. Сега е време за възрастните. Защо не идеш да почетеш някоя книжка?

Затваряше вратата и ме оставяше да се питам защо според него времето винаги е за възрастните. Сядах до вратата, притиснал колене до гърдите си. Понякога оставах така цял час, понякога два и ги слушах как се смеят и бърбят.

Във всекидневната на долния етаж имаше извита стена с шкафове, изработени по поръчка. Вътре бяха подредени семейни снимки в рамки: стара пожълтяла фотография на дядо ми и Надир шах, направена през 1931 г., две години преди убийството на краля; с пушки през рамо и високи ботуши, двамата стоят над убит елен. Имаше и сватбена снимка на родителите ми, на която *баба* изглежда поразително елегантен с черния си костюм, а майка ми е същинска принцеса в бяло. На друга *баба* и неговият най-добър приятел и съдружник Рахим хан са застанали пред нашата къща, без да се усмихват – на тази снимка съм още бебе, *баба* ме държи и изглежда мрачен и уморен. Аз съм в неговите обятия, но пръстчетата ми стискат кутрето на Рахим хан.

Извитата стена продължаваше към трапезарията, в центъра на която имаше махагонова маса, където спокойно можеха да се настанят трийсет гости, а поради татковата слабост към разточителни угощения това ставаше почти всяка седмица. В другия край на трапезарията имаше мраморна камина, в която през зимата винаги грееха оранжеви пламъци.

Остъклена плъзгаща се врата водеше към полукръглата тераса с изглед към осемте декара заден двор и редиците черешови дървета. Покрай източната стена *ба-*

ба и Али бяха засадили малка зеленчукова градина: домати, джоджен, чушки и един ред царевица, която така и не се прихвана. Двамата с Хасан я наричахме „Стената на болната царевица“.

В южния край на градината, под сянката на една мушмула, беше скромната кирпичена постройка за слугите, където живееха Хасан и баща му.

Там, в тази къщурка, се бе родил Хасан през зимата на 1964-та, само една година след като моята майка починала при раждането ми.

За осемнайсетте си години живот в голямата къща съм влизал в дома на Хасан и Али само няколко пъти. Когато слънцето залезеше зад хълмовете и игрите ни приключеха, двамата с Хасан се разделяхме. Аз поемах към розовите храсти пред къщата на баба, Хасан към кирпичената постройка, където беше роден и израсъл. Помня, че къщурката беше скромна, чиста и осветена от две мъждиви газени лампи. От двете страни на стаята имаше по един сламеник, а между тях протъркан килим с разръфани краища, трикрако столче и дървена маса в ъгъла, на която Хасан рисуваше. Стените бяха голи, ако не се броеше един самотен гоблен, на който с мъниста бяха извезани думите *Аллах-ул-акбар* – Аллах е най-велик. Баба го беше купил на Али при едно от пътуванията си до Машхад.

Именно тук майката на Хасан, Санобар, го бе родила в един студен зимен ден през 1964 г. Моята майка беше умряла от кръвоизлив при раждането, а Хасан бе загубил своята по-малко от седмица след появата си на бял свят. Отнела му я бе участ, която афганистанците смятат за по-страшна от смъртта – тя избягала с трупа странстващи певци и танцьори.

Хасан никога не говореше за майка си, сякаш тя изобщо не бе съществувала. Често се чудех дали си мисли за нея, дали се пита как изглежда, къде е сега. Чудех се дали копнее да я срещне. Страдаше ли за нея, както аз страдах за майката, която никога не бях виждал? Един

ден бяхме тръгнали от бащиния ми дом към кино „Зайнаб“ да гледаме някакъв нов ирански филм и хванахме прекия път през казармата край училището „Истиклял“ – „Независимост“. Баба ни забраняваше да минаваме от там, но по онова време той беше в Пакистан при Рахим хан. Прескочихме оградата на казармата, прегазихме малкия поток и излязохме на открития плац, където събираха прах няколко изоставени стари танка. Седнали на сянка, група войници пушеха и играеха карти. Един от тях ни видя, сръчка с лакът съседа си и подвикна на Хасан:

– Хей, ти! Познавам те.

За пръв път го виждахме. Беше набит, с бръсната глава и черна набола брада. Злорадата му усмивка ме изплаши.

– Върви и не му обръщай внимание – прошепнах аз на Хасан.

– Ти, хазарина! Гледай ме, като ти говоря! – кресна войникът. Подаде цигарата на съседа си и направи кръгче с палец и показалец. После раздвижи в него средния пръст на другата си ръка. Навън-навътре, навън-навътре. – Знаеш ли, че познавах майка ти? Много добре я познавах. Опънах я отзад край оня поток.

Войниците се разсмяха. Един от тях изписка подигравателно. Казах на Хасан да върви, да не спира.

– Каква тясна и сладка путчица имаше! – провикна се войникът ухилен и взе да се здрависва с другите.

По-късно в тъмното, след като филмът започна, чух как Хасан хълца задавено. По бузите му се стичаха сълзи. Пресегнах се, прегърнах го и го притеглих към себе си. Той отпусна глава на рамото ми.

– Припознал се е – прошепнах аз.

Казвах, че никой не се изненадал, когато Санобар избягала от мъжа си. Дори напротив, хората вдигали вежди, когато Али, който знаел Корана наизуст, се оженил за Санобар, с деветнайсет години по-млада от него – вярно, красива, но покварена жена, която не след